

ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Δράση στο πλαίσιο του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας (9η Φεβρουαρίου)

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της μαθητικής κοινότητας στο θέμα της Ελληνικής Γλώσσας, η οποία είναι δυνατόν να επιτευχθεί μέσα από τον προγραμματισμό στοχευμένων δραστηριοτήτων εντός της σχολικής μονάδας, στο πλαίσιο των οποίων θα παρουσιάζονται.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Επικοινωνία με τα ΜΜΕ και πρόσκληση δημοσιογράφων που έχουν την ευθύνη διατύπωσης και ετοιμασίας των «δελτίων ειδήσεων», για συζήτηση, σε σχέση με τη χρήση του νεοελληνικού λόγου στα έντυπα και στα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ένα ζήτημα που μας αφορά όλους, είτε ως επαγγελματίες των ΜΜΕ είτε ως καθημερινούς αποδέκτες του δημοσιογραφικού λόγου: **τη χρήση του νεοελληνικού λόγου στα έντυπα και στα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.**

Ο λόγος, ως το βασικό εργαλείο κάθε δημοσιογράφου, δεν είναι απλώς ένα **μέσο επικοινωνίας**. Είναι **φορέας ιδεών, αξιών και πολιτισμού**. Η ποιότητα του δημόσιου λόγου αντικατοπτρίζει το επίπεδο της δημόσιας συζήτησης και **διαμορφώνει τη σκέψη** και την κριτική ικανότητα των πολιτών.

Στα έντυπα μέσα, όπου ο γραπτός λόγος κυριαρχεί, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η γλωσσική αρτιότητα αποτελούν θεμέλιους λίθους της **ποιοτικής δημοσιογραφίας**. Η χρήση μιας γλώσσας καθαρής, με σωστή σύνταξη και λεξιλόγιο, συμβάλλει όχι μόνο στην **κατανόηση του περιεχομένου** αλλά και στην **αισθητική απόλαυση** του αναγνώστη.

Από την άλλη πλευρά, στα ηλεκτρονικά μέσα, όπου ο λόγος συνδυάζεται με την αμεσότητα και την ταχύτητα της μετάδοσης, παρατηρούμε συχνά την επιρροή της προφορικότητας. Η ανάγκη για γρήγορη ενημέρωση

οδηγεί μερικές φορές σε γλωσσικές **αβλεψίες**, φτωχό λεξιλόγιο ή ακόμη και σε **παρανοήσεις**. Εδώ η πρόκληση είναι διττή: να διατηρήσουμε την **αμεσότητα** χωρίς να θυσιάσουμε την ποιότητα του λόγου.

Η ευθύνη των δημοσιογράφων είναι μεγάλη. Οφείλουμε να **σεβόμαστε** τη γλώσσα, να την εξελίσσουμε δημιουργικά και να την προστατεύουμε από την υπερβολική απλοποίηση ή την αλόγιστη υιοθέτηση ξενικών όρων. Παράλληλα, πρέπει να ανταποκρινόμαστε στις απαιτήσεις της εποχής, **αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες** χωρίς να παραμελούμε τον γλωσσικό μας πλούτο.

Η χρήση του νεοελληνικού λόγου στα ΜΜΕ δεν είναι μόνο επαγγελματικό καθήκον. Είναι πράξη πολιτισμού, παιδείας και σεβασμού προς το κοινό. Ας εργαστούμε όλοι για έναν λόγο που εμπνέει, που καλλιεργεί τη σκέψη και που διατηρεί ζωντανή την πλούσια παράδοση της ελληνικής γλώσσας.

Μερικές **ενδεικτικές ερωτήσεις** που θα μπορούσαν να θέσουν οι μαθητές/-τριες, ενθαρρύνοντας έναν γόνιμο διάλογο:

1. Ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζετε στη διατήρηση της ποιότητας του νεοελληνικού λόγου στα μέσα μαζικής ενημέρωσης;
2. Πιστεύετε ότι η χρήση **ξενικών όρων** επηρεάζει αρνητικά την ελληνική γλώσσα ή αποτελεί αναπόφευκτο μέρος της γλωσσικής εξέλιξης;
3. Πώς μπορεί ένας δημοσιογράφος να ισορροπήσει μεταξύ της αμεσότητας που απαιτούν τα ηλεκτρονικά μέσα και της σωστής χρήσης της γλώσσας;
4. Υπάρχουν συγκεκριμένα παραδείγματα στα μέσα ενημέρωσης όπου **κακή χρήση της γλώσσας** οδήγησε σε παρανοήσεις ή προβλήματα;
5. Πιστεύετε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα προετοιμάζει επαρκώς τους νέους για να κατανοούν και να αξιολογούν κριτικά τον δημοσιογραφικό λόγο;
6. Πώς μπορούν οι ίδιοι οι μαθητές να βελτιώσουν τη γλωσσική τους ικανότητα διαβάζοντας ή παρακολουθώντας ειδήσεις;
7. Ποιες είναι οι συνέπειες της γλωσσικής απλοποίησης στην κριτική σκέψη και τον δημόσιο διάλογο;
8. Έχει αλλάξει ο τρόπος που χρησιμοποιείτε τη γλώσσα σας από τότε που ξεκινήσατε να εργάζεστε ως δημοσιογράφος; Αν ναι, πώς;
9. Πώς πιστεύετε ότι η τεχνολογία και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επηρεάζουν τη χρήση της ελληνικής γλώσσας;
10. Ποιος είναι ο **ρόλος των δημοσιογράφων** στη διατήρηση και προώθηση της γλωσσικής κληρονομιάς;

Η συγγραφή ενός άρθρου είναι μια διαδικασία που απαιτεί σωστή προετοιμασία, σαφήνεια και δομημένη σκέψη.

Αρχικά, ο δημοσιογράφος πρέπει να επιλέξει το θέμα και να καθορίσει τον **σκοπό του άρθρου**: ενημερωτικός, αναλυτικός, ή σχολιαστικός.

1. **Έρευνα:** Το πρώτο βήμα είναι η συγκέντρωση πληροφοριών από αξιόπιστες πηγές. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει συνεντεύξεις, στατιστικά στοιχεία, επίσημα έγγραφα ή άλλες δημοσιεύσεις.
2. **Δημιουργία σχεδίου:** Στη συνέχεια, γίνεται μια πρόχειρη δομή. Ένα καλό άρθρο έχει πάντα έναν σαφή πρόλογο (εισαγωγή), το κύριο σώμα και έναν επίλογο. Στην εισαγωγή παρουσιάζεται συνοπτικά το θέμα και κεντρίζεται το ενδιαφέρον του αναγνώστη.
3. **Ανάπτυξη:** Στο κύριο μέρος, αναπτύσσονται τα επιχειρήματα ή τα γεγονότα με λογική σειρά, χρησιμοποιώντας απλή και κατανοητή γλώσσα. Ο δημοσιογράφος πρέπει να παραμένει αντικειμενικός, όταν πρόκειται για ειδησεογραφικό άρθρο, ή να τεκμηριώνει τις απόψεις του, αν είναι άρθρο γνώμης.
4. **Συμπέρασμα:** Ο επίλογος συνοψίζει τα βασικά σημεία και, εάν χρειάζεται, προτείνει σκέψεις ή προβληματισμούς για το κοινό.
5. **Έλεγχος και διόρθωση:** Τέλος, η επιμέλεια του κειμένου είναι κρίσιμη. Ελέγχουμε για ορθογραφικά, συντακτικά λάθη και διασφαλίζουμε ότι το άρθρο είναι σαφές και συνεκτικό.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι να γράφουμε με ειλικρίνεια και σεβασμό προς το κοινό, διατηρώντας την ακεραιότητα και την ποιότητα του λόγου μας.